

OBSAH

- 01 Učiť sa objímať a prijímať - dva pohľady na cestu pápeža Františka do Brazílie
Noví bratia na kúrii
- 02 SDM Rio 2013:
Františkánska rodina a „mládež“
- 03 400 rokov prítomnosti kapucínov v Brazílii
Druhá etapa kurzu františkánskej spirituality na severovýchode
Pút' relikvií Sv. Bernarda z Corleone
Bratské stretnutia
Všetci napojení na sv. Františka
- 04 Pápež František od klarisiek:
„Kde sa modlí za pápeža“
ŠPECIÁL - Šesťdesiat rokov historického inštitútu a františkánskeho múzea

Učiť sa objímať a prijímať

br. Marek Przewczewski OFMCap.

„Venuje čas každej osobe, akoby bol vidieckym farárom- komentoval jeden novinár v mexickej televízii prístup pápeža Františka - akoby zabúdal, že je duchovným pre viac ako miliardu osôb na celom svete“. Zabúdajú? Určite nie, veď práve cez tento jeho postoj a cez jeho slová nás chce učiť.

Pápež František prišiel do Ria na stretnutie mládeže, ale pri tejto príležitosti urobil gestá a vyslovil slová, ktoré idú ďalej, ako sú jednoduché pastoračné témy – Cirkev a mladí.

Pri návšteve nemocnice v San Francisco de Assis v Providencia v Rio de Janeiro Svätý Otec František oslovil prejavom, keď objal dvoch drogovovo závislých mužov. Jeden z nich úspešne abstínujúci a pracujúci v nemocnici a druhý v procese liečenia abstínujúci rok a tri mesiace. Títo muži osobne svedčili o milostiach, ktoré dostali od Boha cez štruktúru inšpirovanú svätým Františkom z Assisi. Bolo to otcovské a bratské objatie zároveň, bolo to objatie radosti, vďačnosti a povzbudenia. Objatie, ktoré dáva nádej... objatie, ako potvrdzujú slová jedného zo svedkov: „Vďaka asociácii Ohnisku

sv. Františka veríme v naše uzdravenie!“

Slová Svätého Otca boli jednoduchým komentárom toho, čo ukázal svojím postojom: blízkosť ľuďom, pozorné počúvanie, úsmev venovaný všetkým: „Všetci potrebujeme vidieť toho druhého láskavými očami Krista, naučiť sa objat' toho, kto je v núdzi, aby sme vyjadrili blízkosť, city a lásku“.

Keď kráčal medzi ľuďmi v kolónii Varginha a stláčal im ruky, hladil tváre deťom a starým, dotýkal sa a nechával sa dotýkať, bozkával a nechal sa objímať, nechával sa fotiť s tričkami od ľudí, zdalo sa, že to bolo to isté ako keď Ježiš prechádzal pomedzi poslednými ľuďmi Galilei. Chudobní z Varginha by si nikdy nemohli dovoliť cestu do Ríma,

aby videli pápeža z diaľky na námestí sv. Petra. Tak on prišiel k nim, priblížil sa im oveľa viac akoby to bolo možné v Ríme. Zdalo sa, že šťastné pohľady obyvateľov periférie, ktorí sa usmievali cez slzy, akoby neboli prekvapení z takejto návštevy. Pápež patrí tejto zemi a zdá sa, akoby sa vrátil medzi rodinu a priateľov, ktorých nevidel dlhý čas.

Pápež chudobných, takto pokrstený týmito ľuďmi vďaka svojím spontánnym a jasným gestám, chce povedať jednu dôležitú vec: ako sa Boh stal blízkym, aby sa dotkol človeka a pozdvihol ho z prachu a takto by mala robiť aj Cirkev.

„Chcem, aby Cirkev vyšla do ulíc - hovoril Sv. Otec František so svojimi rodákmi v katedrále v Rio - chcem, aby sme sa odlišili od všetkého, čo je svetské, od nečinnosti, pohodlnosti, klerikalizmu a uzavretia sa samých v sebe. Farnosti, školy, inštitúcie sú na to, aby sa z nich vyšlo von...“

Noví bratia na kúrii

RÍM, Taliansko – V posledných dňoch prišli na generálnu kúriu noví bratia, aby slúžili Rádu. Prvým je br. Benedikt Ayodi z viceprovincie v Keni, ktorý bol menovaný zodpovedným za Komisiu pre spravodlivosť, pokoj a ekológiu. Teraz sa pripravuje na službu v bratstve v Garbatelli,

kde študuje taliansky jazyk.

Ďalším bratom je br. Joaquim José Hangalo z viceprovincie Angola, ktorý prišiel do služby, ako zodpovedný pre sektor informatiky na generálnej kúrii. Vitáme našich bratov v Ríme a prajeme im úspešnú bratskú službu v Ráde kapucínov.

Stretnutie mladých na SDM

Je dôležité si uvedomiť, že 28. SDM presahujú geografické miesto Rio de Janiero a čas od 23. do 28. júla 2013. Je tiež dôležité pochopiť, že sa nejedná len o stretnutie jednej mládeže, ale o stretnutie „mládeží“ s rôznymi tvármi Cirkvi. SDM pre nás začali odkedy sme sa dozvedeli, že budú v Brazílii. Tiež pre rôzne mládeže sa SDM začali, keď sa pripravovali na túto udalosť. Všimnime si: finančnú prípravu, prípravu v komunitách, farnostiach a misijné týždne. Stretnutie s mladými nadobudlo zvláštny impulz počas prípravného stretnutia „Bote Fé“ – Ukáž vieru – keď pútnický kríž a ikona Madony prechádzala cez diecézy, farnosti, komunity, väznice, nemocnice a periférie s cieľom, aby sa dalo vedieť o tejto veľkej udalosti.

Bezpochyby stretnutie s pápežom Františkom bolo poznačené jeho jednoduchosťou a priamou komunikáciou, ale tiež veľkou radosťou z jednoduchých stretnutí mladých s ďalšími mladými. Napriek rôznym jazykom, mladí dokázali komunikovať cez pohostinnosť, gestá, veľkú ochotu a otvorenosť voči iným kultúram s príchodom každého pútnika.

Františkánska rodina na SDM

Dôležitou je skutočnosť, že sme v tomto historickom momente neostali bokom ako františkánska rodina. Zvlášť my kapucíni, „bratia ľudu“, sme nemohli ostať ako Zachej a pozerat' sa na Ježiša z vrchu stromu pomedzi lístie. Snaha vidieť Ježiša je veľmi dobrá, ale tento spôsob je zložitý pre toho, kto sa chce stať učeníkom pozerajúc z ďaleka bez toho, aby bol zatiahnutý do zástupu. Františkánska rodina z Brazílie a rôznych častí zemegule – bola prítomná na SDM v troch dôležitých udalostiach: františkánsky priestor (Largo da Carioca), františkánsky stan (veľtrh povolání) a stretnutie s generálnymi ministrami (Kapucínsky kostol Sv.

Historia Svetových dní mládeže (SDM) evokuje iniciatívy, ktoré Cirkev uskutočnila, aby sa priblížila mládeži. Je to udalosť, ktorá provokuje veľké emócie, pretože je dosť kritizovaná ako masová akcia. Tieto dve dimenzie chvály a kritiky musia nájsť rovnováhu, aby sa zachovalo to podstatné, duša viery, stretnutie rôznych mladých a misijná dimenzia. Sú niektoré body, ktoré treba vyzdvihnúť zo SDM a františkánsku prítomnosť v nich.

Br. Rubens Nunes da Mota OFM Cap.

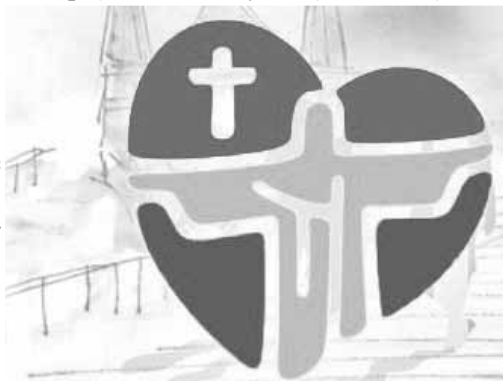
SDM Rio 2013: Františkánska rodina a „mládež“

Šebastiána – Tijuca). Radostná bratská prítomnosť svedectva „františkovo-klárinovej“ charizmy medzi mladými.

Stretnutie s generálnymi ministrami Mercoledì, 24 luglio, abbiamo avuto un V stredú 24. júla sme mali dobrú príležitosť stretnúť sa s generálnymi ministrami františkánskej rodiny v Brazílii (FFB) a mládežníckych spoločenstiev (GIFRA, OFS, pastoračných spoločenstiev a hnutí) našich farností a bratstiev. Stretnutie sa uskutočnilo v historickom kostole sv. Šebastiána, patróna mesta Rio de Janiero a v sídle provinciatu kapucínov v Rio. Stretnutie začalo o 13.00 hodine uvítaním bratov kapucínov Éderzona Queriroza, prezidenta FFB a Jorgeho Luísa, miestneho provinciálneho ministra. Potom bolo prijatie veľkonočného svetla, od ktorého prítomní v tichu zapálili sviece k spoločnej modlitbe. Nakoniec každý z generálnych ministrov počas desiatich minút mal zamyslenie pre prítomných na nejakú tému a odpovedal na otázky mladých. Náš generálny minister Mauro Jöhri hovoril o dôležitosti našej blízkosti, prijatí a službe tým najchudobnejším.

ločenstvá alebo bratstvá ako priestor pre rozvoj ich osobností v rôznych službách. Treba sa zamyslieť nad tým ako dať príležitosť k pokračovaniu ducha a entuziazmu prebudenému počas SDM. Nemôžeme ustúpiť a musíme dokázať plynule investovať do tohto problému. Zamyslime sa nad tým: aké svedectvo zostane mladým, ktorí sa k nám približujú hľadajúc svedectvo, hodnoty, prijatie, nasadenie a podnety?

Posledné slovo

Ku koncu tohto zážitku a úvahy o SDM zostala výzva k čo najlepšej príprave na prijatie a doprevádzanie mladistvých. Mnohí mladí hľadajú naše farské spo-

400 rokov prítomnosti kapucínov v Brazílii

S. LUIS DO MARANHÃO, Brazília – Za účasti generálneho definítora pre Brazíliu br. Sérgia del Moro, ktorý priniesol so sebou list generálneho ministra napísaný k tejto príležitosti, oslavovali brazílski bratia od 5. do 16. júla v São Luis do Maranhão 400 rokov príchodu prvých bratov nášho Rádu do „Zeme Svätého Kríža“ – prvé meno, ktoré dali Portugalci Brazílii. Jednalo sa o štyroch francúzskych bratov, ktorí prišli v historickom období známom ako „francúzska invázia“ (1612) ani nie storočie po začiatku kapucínskej reformy.

V kláštore a kostole „Nossa Senhora do Carmo“ a S. Luis, kde

sídlí provincialát provincie Maranhão-Pará-Amapá, za prítomnosti mnohých hostí, bratov, bisku-

pov a kapucínskych provinciálov Brazílie, ktorí rozprávali históriu svojich provincií sa dopĺňala misionárska mozaika na chválu Najvyššieho Pána.

Druhá etapa kurzu františkánskej spirituality na severovýchode

CARUARU, Brazília – L'IEFRAN (Instituto de Espiritualidade Franciscana) založený tromi kapucínskymi provinciami na severovýchode Brazílie (Bahia a Sergipe, Severovýchodná Brazília a Ceará a Piau), sa realizovalo druhé stretnutie kurzu františkánskej spirituality v kláštore „Coração Eucarístico de Jesus“ v Caruaru, Pernambuco. Kurz, ktorý sa koná vždy v júli, je ponúknutý bratom, sestrám a laikom, ktorí túžia poznať, zamýšľať sa a prehliť františkánsku charizmu a spiritualitu.

Prvá etapa, ktorá začal v roku 2012 od 9. do 27. júla, sa zaoberala historicko – kritickým aspektom františkánskych prameňov a prameňov sv. Kláry. Prednášajúci

br. Marcos Roberto, OFM Cap si vybral tému „Úvod do františkánskych prameňov“ a br. Arno Felich „Spisy sv. Františka“. Túto etapu absolvovali bratia zo štyroch provincií, troch kongregácií a dvaja členovia OFS. Tentokrát účastníci prišli z tých istých provincií, ale vo väčšom počte spolu so sestrami z troch kongregácií. Vybranou témou bola františkánska spiritualita a spiritualita sv. Kláry. Prednášajúci boli: br. Marcos Roberto OFM Cap – „Klárina spiritualita“, sestra Joice Korattiyil ITFR „Spisy sv. Františka“, br. Aldir Crocoli OFM Cap – „Pramene a františkánska kristológia“. L'IEFRAN sa stáva novým a úrodným miestom pre rast charizmy sv. Františka a sv. Kláry.

Púť relikvií Sv. Bernarda z Corleone

ACRI, Taliansko – v dňoch 28. – 30. júna prijala s radosťou kapucínska bazilika blahoslaveného Angela z Acri kapucínskeho pútnika sv. Bernarda z Corleone. Účasť veriacich z Acri a delegácia z Corleone na čele so starostkou bola veľká. Okrem sv. omší celebrowaných biskupom a ministrom provinciálov, 29. júna večer mal br. Giovanni Spagnolo prednášku, v ktorej dal dokopy dvoch blahoslavených spolubratov kapucínov: „Bernarda z Corleone (+1667) a Angela z Acri (+1739), ktorí boli spoločníkmi na ceste a v zápale viery dvoch svätých.“

Bratské stretnutia

Iniciatívy bratských stretnutí kapucínov

PORTO RICO: Kapucínske misijné leto 2013 – Kapucíni z viceprovincie Porto Rico začali s iniciatívou misionárskej skúsenosti nazvanej Verano Misionero (Misijné leto). Zúčastnilo sa jej pätnásť bratov, medzi ktorými boli postulanti a kandidáti. Projekt zameraný na ponuku skúsenosti novej evanjelizácie a kultúrnej výmeny, ktorá je živá v počiatočnej formácii, sa rozbehol po ročnej príprave od 5. – 28. júna. Súčasťou boli návštevy miest utrpenia v Dominikánskej republike: starobinec, choré deti, vidiečania a mladí s problémami. Druhá časť sa odohrávala na Haiti, kde tiež navštívili chorých a boli účastní na kapucínskej evanjelizácii v rôznych situáciách. Po návrate do Santo Domingo v tretej etape, pri návšteve baziliky Altigracia, mali možnosť ponúknuť poobedie zamyslení pre miestnu mládež.

AUSTRÁLIA – Nedepa v kláštore nesie názov stretnutí, ktoré robia bratia v Austrálii a ktoré sa uskutočnili od marca do júla 2013. Intenzívne bratské dni, dni modlitby, zdieľania spoločnej radosti spolu s dobrovoľníkmi a mladými, ktorí žijú v Sidney a okolí. Program bol prijatý a vítaný aj napriek tomu, že bol intenzívny. Otvorený bol pre kohokoľvek, mladých katolíkov medzi osemdesiatimi až tridsiatypiatym rokom života, zvlášť pre tých, ktorí mali záujem prehliť františkánsko - kapucínsku charizmu. K úspechu prispel aj facebook s mnohými prihláseniami a zvedavými otázkami.

Všetci napojení na sv. Františka

ASSISI, Taliansko - 18 miliónov prihlásení zo 123 krajín a 16.000 hodín pripojenia na živú web kameru z hrobu Svätého z Assisi. Odo dňa znovu otvorenia po rekonštrukcii krypty sv. Františka je možné sledovať naživo hrob Svätého cez web kameru. Aj Sv. Otec František poslal v máji svoju modlitbu cez tablet. K nahliadnutiu hrobu stačí kliknúť sem: www.sanfrancescopatronoditalia.it, a dá sa poslať virtuálna modlitba na hrob sv. Františka na túto adresu: latuapregghiera@sanfrancesco.org. Bratia zo Svätého konventu ho reálne zveria svätému patrónovi Talianska.

historického inštitútu a františkánskeho múzea

Šesťdesiat rokov

holandského špecialistu a kartotéku pátra Esuperia. Mnohé odborné názvy navrhol páter František Cervino, ktorý sa staral o zavlažovanie záhrady. Keď sme nevedeli ako sa do taliančiny prekladá to, čo páter Gerlach vo svojich testoch nazýval een gewassen taking (t.j. „umytý obraz“), páter Francesco odpovedal spomedzi riadkov šalátu, ktoré práve polieval, že sa jedná o „maľbu aquarel“ neumytú. Takto, napriek začiatkom ako samouk, sa páter Servus stal v krátkom čase jedným z najuznávanejších špecialistov v odbore. Jeho štúdium o nezvyčajnom prínose Philipa Galle v editovanom životopise z roku 1587, ktoré publikoval v roku 1976 v „Collectanea Franciscana“ otvorilo novú cestu v tomto špecifickom sektore. Po zverejnení tohto článku sa už neobjavili diela a zväzky venované ikonografickým témam, ktoré by boli opornými bodmi pre štúdium. Mnohí sa obracali na neho s prosbou o radu, názor, informácie kvôli zdrojom a bibliografii. Do konca deväťdesiatych rokov minulého storočia sa zúčastňoval na kongresoch a študijných stretnutiach, do ktorých sa zapájal veľmi vyvážene, nikdy nie okázalo, ale vždy rozvážne a odborne, kde často vedel ponúknuť nové orientácie na prehĺbenie problematiky. Častokrát jeho nový pohľad vyvolával v publiku obdiv a údiv. V roku 1993 na medzinárodnom stretnutí štúdií počas diskusie po príspevku Attilia Bartoli Langeli o rukopise brata Františka jeden z jeho postrehov na posledný riadok textu listu brata Leona vyvolal živú zvedavosť u všetkých prítomných natoľko, že niekto poznamenal položartom, že z toho postrehu by mohol vzniknúť samostatný kongres. Časom sa jeho prítomnosť začala vytrácať z kongresov, ale napriek tomu jeho príspevky a spolupráca naďalej pretrvala.

L'Osservatore Romano, "Tutto cominciò in un campo di insalata", 18/06/2013, Pag. 4

RÍM, Taliansko – 11. júna br. Servus Giben, kapucín, pôvodom z Holandska a adoptívny Riman, patriarcha františkánskeho múzea sa po šesťdesiatich rokoch prítomnosti v historickom inštitúte Rádu vrátil do svojej provincie, z ktorej pochádza. Servus (vlastným menom Harrie) sa narodil v roku 1924 a do Ríma prišiel v roku 1949, aby študoval filozofiu na Pápežskej univerzite Gregoriana. Ešte nestihol ani obhájiť svoju prácu (De metaphisica lucis apud Robertum Grossatesre), keď na jeho veľké prekvapenie bol požiadany, aby ostal v Ríme a stal sa členom historického inštitútu, ktorý v roku 1953 oživa vďaka nástupu mladých vedcov. A v inštitúte ostal páter Servus po celý život, tu prehlboval štúdium filozofie – zvlášť sa zaoberal Robertom Grossatesom, ktorému vydal dovedy nepublikované texty. (najmä HEXAËMERON, publikovaný v 1982 spolu s Richardom C. Dalesom). Zaoberal sa aj inými majstrami a rozbehol obsiahlu vedeckú činnosť (jeho bibliografia obsahuje zhruba 170 titulov, viac ako 650 recenzií a tisíce bibliografických lístkov). Od sedemdesiatych rokov sa začal zaoberať s veľkým nasadením a odbornosťou františkánskou ikonografiou. Disciplína, ktorá predtým mala len veľmi málo adeptov. K štúdiu ikonografie páter Servus prišiel skoro náhodou, keď v roku 1970 františkánske múzeum ostalo bez sprievodcu a túto službu mu predstavení zverili. Začal sa teda ako samouk zaujímať o veci spojené s týmto záväzkom. Bolo to evidentné aj v roku 2008 na konferencii v Monte San Giovanni Campano, pri príležitosti prezentácie štúdií Mariana d'Alatri, jeho dobrého priateľa a kolegu z historického inštitútu, kde spolu žili viac ako štyridsať rokov. Medzi inými vecami uviedol aj jednu zaujímavosť: „Na jeseň v roku 1973 páter Mariano a ja sme prišli do Monte San Giovanni, aby sme vypracovali prvý katalóg Františkánskeho múzea v Ríme. Nikto z nás neštudoval umenie, ale mali sme rukopis od pátra Gerlacha,

Pápež František od klarisiek:
„Kde sa modlí za pápeža“

CASTEL GANDOLFO, Taliansko - 14. júla počas návštevy pápeža Františka v Castel Gandolfo hlas v telefóne ohlásil sestram klariskám, ktoré žijú v kláštore v Castel Gandolfo možnosť, že sa príde uchýliť k ním pápež predtým, než sa odoberie k svojim bratom jezuitom. Po krátkom čase a po prvýkrát videli rastlinky sv. Františka s nevyssloviteľnou radosťou vstúpiť do ich záhrad pápeža Františka, za ktorého sa tieto sestry modlia v pápežskej vile. Prvé pápežove slová vystihovali prekvapenie, keď videl tak početnú a mladú komunitu, akú si ani nepredstavoval. Sestry ostali ušasnuté jeho srdečnosťou, ľudskosťou a priateľským spôsobom a zvláštnou jemnosťou adresovanou najstarším a slabším sestram. Prechádzajúc cez chodbu sa pápež zastavil v tichej modlitbe pred oblúkom, kde je vyznačená história kláštora aj s textom, že počas druhej svetovej vojny 1. februára 1944 zničilo bombardovanie väčšiu časť kláštora a zobralo život hneď pätnástim mladým sestram a po niekoľkých dňoch ďalším trom.

Po tomto momente pápež postojacky počkal, kým sa zídu všetky sestry a na veľké prekvapenie prítomných sám zavrel dvere a začal sa istý druh „kapituly s pápežom“. Nakoniec matka predstavená pozdravila pápeža a uistila ho nielen o modlitbách, ale aj o „obete vlastného života“. Pápež v poďakovaní povedal: „Cirkev potrebuje práve toto, mučeníkov, pretože prvá evanjelizácia sa robí na kolenách ... Prišiel som, lebo viem, že vy sa za mňa modlíte.“

(L'Osservatore Romano)